

ABONAMENTUL:

Un an . . . 140 Lei

Pe jum. an . . . 70 Lei

Pe trei luni . . . 40 Lei

Un exemplar 1— Leu.

TELEFON P. ORAŞ ŞI

INTERURBAN No 750

ROMÂNUL

REDACȚIA ȘI

ADMINISTRAȚIA

Str. Românului 1/a.

Inserțiunile se primesc

la administrație și se ta-

xează conform tarifului.

MANUSCRIPTELE

NU SE ÎNAPOIAZA.

Vizita dlui Stambulinsky.

Vizita dlui Stambulinsky, primul ministru Bulgariei la București, este de o deosebită importanță din punctul de vedere al raporturilor româno-bulgare.

Din momentul când în 1913, conform tratatelor sale, România a luat dela bulgari toate teritoriile ce îi reveneau de drept, vom vorbi de Cadrilater, poporul bulgar, asvârțit și întărit de politicienii lui, s'a arătat dușman neîmpăcat al Românilor.

România care știa că toată dreptatea era de partea sa, a continuat să aibă și mai departe aceeași atitudine binevoitoare, față de Bulgaria, cu convingerea că aceasta avea să se răzgândească prin a se întoarce la rațiune.

Atitudinea hotărâtă și loială a României a avut însă darul să exaspereze pe politicienii bulgari, cari urmăreau ideea unei revanșe nedreptățită de nimic.

Influența germană, asigurată la Sofia prin intrigă și cumpărări de conștiințe, au dezorientat până într'atâta pe conducătorii de atunci ai Bulgariei, încât aceștia, în dauna unor sentimente de datorie și onoare, s'au aruncat în luptă alături de puterile centrale, împingând până acolo telonia încât să atace România pe furie.

Rezultatul războiului a arătat — întru acel rezultat era dictat de dreptatea însăși, — că arătată toată monstruoșitatea politice bulgare și toate greșelile unui regim născut din lăcomnia nemțească.

Din dezastrul bulgar, a eșit însă o nouă mentalitate și o nouă serie de concepții naționale și politice, manifestate prin glasul unor bărbați politici bulgari, însuflețiți de idei democratice și de o adâncă dorință de a se repara greșelile trecutului.

Victimele regimului Radoslavov au eșit în închisori, trecând între rândurile conducătorilor noiei Bulgariei.

D. Stambulinsky a fost printre aceștia în urmă.

Ales în cele din urmă prim ministru al Bulgariei, dsa a întreprins o serie de călătorii diplomatice în străinătate, atrăgând de partea bulgariei, în special simpatia Engliterei.

În conflictul bulgaro-sârb, d. Stambulinsky a făcut dovada unui tact deosebit împiedicând excesele atât de familiare caracterului bulgar și care și de rândul acesta ar fi fost în dauna politice lor naționale.

O altă preocupare însemnată a dlui Stambulinsky, a fost să caute prin toate mijloacele stabilească relații de prietenie cu România, înțelegând astfel nevoia de a se repara vinovata a Bulgariei, față de națiunea românească.

În timpul ocupației, bulgarii s'au arătat amenosi și cruzi, sălbateci și acaparatori.

D. Stambulinsky, prin atitudinea sa de regretă și blamează aceea ce s'a petrecut, salvându astfel din partea întregii Bulgariei politică și un regim.

România, ca întotdeauna, încrezătoare în bine și gata să uite răul ce i s'a făcut, se arată gata să închee cu Bulgaria, excelente legături de bună vecinătate.

De aceea vizita dlui Stambulinsky, a fost primită cu simpatie, și putem spune cu încredere.

Către d-nii primari, preoți, învățători, către teti bunii români, invalizi, orfani și văduve.

Peste câteva zile vom avea Crăciunul, ziua nașterii Domnului Iesus Christos, zi mare, sfântă și de o vecinică bucurie pentru creștini, dar mai cu seamă pentru noi români; căci cu voia Tatălui și al Fiului ne-am descolit limba și moșia, prin binecuvântarea lor au izbândit armatele noastre și prin milostivirea lor s'au aslat în decadența lui Împăratul Eroii noștri, și de mila și nemărginita lor bunătate țin zilele noastre urmate.

Slava și Meritul dat se cuvine să le aducem din toată suflarea și cu toată credința; prin urmare cu Duhul curat și cu toată smerită să înălțăm rugăciunile noastre până la scaunele Lui și să-l rugăm pentru noi și pentru părinții și pentru cei de pe pământ care cu toată căldura lor și al familiilor lor, ne-au dat libertatea și libertatea de azi.

La zilele acestea dar, ochii și toată simțirea noastră, se îndreaptă către invalizi, orfani și văduve de război, care ei, părinții lor, și bărbații lor sunt cei ce ne-au dat mărirea și strălucirea zilelor de astăzi.

Ei sunt cei ce au făcut cea mai mare jertfă pe Altarul Patriei. Ei sunt cei ce pătimește mai din greu asvârț și tot ei sunt acei ce li-se cuvine toată slava și toată închinăciunea.

Mă adresez dar tutulor inimilor bune:

Dati I. O. V. din multul sau puținul ce aveți.

Chevații la masa voastră, la căldura caselor voastre, la bucuria familiei voastre.

Socoteți ca și cum ar fi frații, surorile și copiii voștri.

Când vă văd orfanii n'au cui să zică tată, văduva n'are cui să zică bărbate, iar invalidul nu mai poate să-și pue mâna și piciorul la loc. Țineți-le voi locul la ceice înseși și nu pot să îndeșteleze și să se desfăteze cu al lor.

Dacă fiecare gospodar al statului ar lua câte o familie de orfani, văduvă sau invalid, toată suflarea ar fi îndeșteletă. Dumnezeu va binecuvânta fapta, iar ei invalizii, orfanii și văduvele vor prinde și vă vor purta nefermitățile dragoste, căci cele mai triste și singurătore zile pentru nevoiași și săraci sunt zilele de sărbătoare și este păcat de Dumnezeu și o fără de lege față de acești marii, ca noi să ne desfățăm și ei să plângă de foame, de frig și de boale și de uitare.

Mă adresez deasemenen domnilor primari, preoți și învățători și-i rog să pue totă inima fiecare în parte și toți la un loc să plaseze pe toți orfanii, invalizii și văduvele din sat la case cu gluh creștinesc.

Să deschidă colecte de bani, haine, încălțăminte și să le dea celor mai în lipsă.

Să organizeze petreceri pentru ei.

Domnii învățători să ție la școală înainte de sărbători o conferință despre I. O. V.

Preoții în biserică, iar domnii primari cuvântări în diferite ocazii.

Doamnele și bunele gospodărite să meargă în casa lor și să le împace liosa și să aline durerea.

Iar către voi scumpii mei invalizi, orfani și văduve mă adresez cu rugămintea ca să ridicați către cer rugăciuni ferbute pentru ai voștri, să vă împuterniciți în credință să nu muriți și micșinându și bătrân, bogat și sărac, noi ne gândim la voi și vă prețuim ca pe niște podobe Dumnezești.

Vă trimis multă sănătate și bună petrecere în familia satelor și orașelor voastre.

Comandanț. Comandament. teritorial al corp. VII armată

General: VLADESCU.

Antisemitismul și asimilația.

Ziarul oficios al organizației sioniste din Ardeal, „Uj Kelet”, care apare la Cluj, ocupându-se de călătoria la București a lui Oscar Jászai, cunoscutul sociolog ungar, constată că acesta, este evreu botezat, ungar asimilat și deci incapabil de a se ocupa în mod obiectiv cu sionismul.

„Uj Kelet” se ridică cu o serie de argumente, contra părerilor emise de Jászai, în ziarul din Viena, „Bécsi Magyar Ujság”, relativ la cele constatate de Jászai în România.

Jászai, care cunoaște istoria mișcării sioniste din Ungaria și din străinătate, intervertește adevărul istoric, spune ziarul în chestiune, și consideră mișcarea sionistă a evreilor din Ardeal, drept o reacțiune trecătoare a acestora față de regimul din Ungaria lui Horthy, și lasă să planeze printre rânduri bănuiala, că întreaga mișcare sionistă din Ardeal, a fost pusă la cale și sprijinită de guvernul român cu scopul, de a lipsi maghiarimea din Ardeal, de prietenia, deci de concursul politic și cultural al evreimii, în luptele ungarimii din noua alcătuire de stat.

Ziarul sionist reproșează savantului ungar, că a fost lipsit de respect față de adevăr atunci, când fără a se întretine asupra chestiunii cu bărbați conducători ai acestei mișcări, a încercat să mistifice situația și caracterul adevărat al mișcării sioniste din Ardeal, înzistând de-a lungul articolelor sale asupra „adevărului”, că la baza recente mișcării naționale evreiești, nu ar exista motive religioase, ori naționale, ci motive de ordin pur politic, și de spectulă a noiei situații politice, în care pentru evreii cosmopoliti, nu mai este rentabil să se declare drept unguri. Români evreii nu se pot încă declara, pentru că sunt streini de limba și mentalitatea românească.

Jászai crede, că evreii maghiari din Ardeal, îndemnați de unele personalități marcante românești, au făcut totuși ruptura cu maghiarii, declarându-se pentru un timp orecare, alături de români până vor învăța românește, acei evreii, cari naționalicește, culturalicește, trăiesc o viață separată și de-a ungarilor și de-a românilor.

„Uj Kelet” califică de eronate, de rău voitore și vădit tendențioase constatările lui Jászai și arată, că un evreu botezat și complet asimilat ca maghiar, cum este Jászai, nu putea să susție o discuție serioasă pe tema sionismului, deoarece, puterile juxtapuse: iudaismul milenar al evreului, se revoltă în Jászai când s'ar pronunța contra intereselor adevărate ale evreimii; „antisemitismul” lui Jászai, asimilat de unguri, inspiră acestuia în același timp sentimente repulsive, față de mișcarea sionistă.

Sub acest raport părerile lui Jászai rămân lipsite de orice valoare, politică și științifică, pentru ziarul în chestiune.

Vizita lui Jászai în România, nu a avut deci darul de a se termina cu ceva folositor pentru maghiarii din Ardeal. Dacă „nici cel mai minunat cap al Ungariei, sociologul ei renumit nu poate să vadă clar situația” de cât prin prisma șovinismului deghizat, evreii sionisti din Ardeal și din alte părți, au datoriat să se depărteze cât mai mult de unguri și de Ungaria, pentru a nu-și pierde timpul în lupte zadarnice și a-și primejdui izbânda tintelor naționale, în polemici deșarte.

„Uj Kelet” ține să constate în sfârșit, că asimilația în sine nu este altceva decât antisemitism. Nu antisemitismul neevreilor, ci acela însuși al evreilor.

Antisemitism a fost și va fi în toate țările;

antisemitism, dară nu ca cel cunoscut în de obște, ci antisemitism, ce-și are izvorul în deosebiri ce disting o rasă de cealaltă.

Oficiosul sioniștilor ardeleni, merge și mai departe cu aprecierile, exprimând credința, că „antisemitismul ar exista și atunci, dacă între neevrei nu ar exista antisemiți. Nouii dușmani ai semiților s'ar recruta din evreii asimilați, cari totdeauna sunt pentru evrei mai primejdioși, iar în manifestațiunile lor totdeauna mai neciopliți”.

Se găsec însă din fericire și printre evrei ca și printre maghiari mulți cari cred că în România azi nu mai putem vorbi despre problema evreiască, decât în cadrul principiului, că nu trebuie să avem în țară decât minorități mulțumite, muncitoare și dragoste sinceră față de marile interese ale statului.

Nu ne trebuie nici maghiari-români, nici evrei-români, nici ruși-români, ci ne trebuie cetățeni-români, harnici și cinstiti.

Dacă, după cum se teme „Uj Kelet” antisemitismul este condamnat să fie la nevoie profesat de înșiși evreii asimilați, aceasta nu mai este o chestie, care poate să privească țara, ci rămâne o chestie pur internă a evreimii.

Când vom fi ajuns aici: credem că și Palestina, pentru a căreia refacere începe sioniștii, va fi ajuns o țară, în care numai antisemitii nu se vor putea simți bine.

Dela comandamentul cercetașilor din Arad.

— *Aviz către cercetași din provincie.* —

Conform deciziei aduse în ședințele din rândurile trecute pentru vacanțele dela Crăciun s'au fixat următoarele teme pentru cercetași din clasele inferioare:

a) Fiecare cercetaș va munci pentru sporirea fondului cohorței prin colecta primită;

b) fiecare cercetaș va face o faptă bună în ziua de Crăciun, dăruind unei persoane lipsite, un lucru de care are avea nevoie;

c) toți cercetașii vor scrie regulat în fiecare zi carnetul. Cercetașii de curs superior vor face pe lângă aceste:

1. Vor lucra o publicație pentru revista „Gata ori când”;

2. Vor scrie o carte din publicațiile „A. C. R.”;

3. Vor aduna folclor pentru un album ce se va compune de un domn instructor.

Comandantul cohorței
„Moise Nicoară”, Arad.

Donațiuni pentru fondul „Orfanilor, invalizilor și văduvelor de război”.

La administrația ziarului nostru au fost depuse, ca donațiuni pentru fondul „Orfanilor, invalizilor și al văduvelor de război”, următoarele sume:

Ion Binciciu, Pâncota . . .	700 Lei.
Văd. Sofia Ciorogariu . . .	100 Lei.
Nicolae Mihalescu . . .	100 Lei.
„L. M.”	50 Lei.

350 Lei.

Suma din urmă 2400 Lei.

Total: 2750 Lei.

ABONAȚII RESTANȚIERI

sunt cu inzistență rugați să achite sumele cu care ne datorează, căci în cazul contrar expedierea se va suspenda și pretensiunile se vor încasa prin avocat pe cale judiciară.

INFORMAȚII

— Din partea prefecturii poliției s'a luat pentru sărbătorile de Crăciun următoarea dispoziție: În ziua primă a Crăciunului vor ține închis întreaga ziua toate magazinele și prăvăliile. De asemenea nu se va lucra în uzine și ateliere și nu vor apărea nici ziarele în această zi. A doua zi de Crăciun magazinele și prăvăliile vor ține deschis până la orele 10 dimineața, iar barbierii până la orele 12.

— O delegație a proprietarilor de case din localitate s'au prezentat la d. prefect al orașului înaintând un memoriu în care cer reducerea procentului stabilit pentru impozitul fonciar comunal.

Toți cu aceasta ocazie proprietarii de case care au cerut să li-se probe arcearea chiriiilor: la locuințele mici cu 100 procente, la cele mijlocii cu 125, iar la cele mari cu 150 procente. Proprietarii au amintit că aceiași cerere s'a făcut guvernului și de către proprietarii de case din Timișoara.

D. prefect a răspuns proprietarilor că trebuie să înainteze în scris dorințele lor și apoi dsa le va înainta acele dorinți autorităților în drept.

— Cu ocazia recrutărilor pentru armată vre-o 50 dintre tinerii obligați la serviciul de arme au făcut declarația, că nu optează pentru cetățenia română. În urma acestei declarații, ei vor trebui să părăsească teritoriul țării, conform dispozițiilor mai noi relative la cetățenia străini.

Repatrierea lor va urma după 15 Ianuarie, până la care dată biroul de repatriere va rezolvi actele necesare.

— În urma dispoziției prefecturii orașului toți funcționarii încadrați ai primăriei cari până acum nu depuseseră jurământul, au făcut aceasta Luni, în fața dlui primar.

— Suntem întrebați din mai multe părți, dacă este în conformitate cu vruna dintre dispozițiile legii, că tinerii recrutați și chemați sub arme acum în urmă și cari optează pentru o altă cetățenie decât cea română, să fie lăsați la vedere, dacă prezintă o declarație în sensul căreia, se obligă să părăsească teritoriul țării, pentru totdeauna, în curs de un an. — Din parte-ne nu știm ca o astfel de lege să fi trecut prin corpurile legislative, sau ca ea să fie adusă în formă de decret-lege, de consiliul de ministri.

Chestiunea ar putea fi explicată prin unele dispoziții ale tratatului de pace, — dar în forma în care se execută la noi, nu o aflăm nici acolo. O lamutare în această privință, din partea cercurilor competente, ar fi binevenită.

— Prin aceasta aducem la cunoștința membrilor clubului sportiv român „Gloria” din Arad, că pentru sezonul de iarnă s'a pus la dispoziția clubului din partea direcțiunii liceului „Moise Nicoară” sala de gimnastică, de trei ori pe săptămână și anume: Luni, Mercuria și Sâmbăta dela orele 6—9 seara. Primum exercițiu va avea loc în 10 Ianuarie 1921.

Pe această cale rugăm on. membri, să binevoiască a lua parte în număr cât mai mare la exercițiile gimnastice în vederea formării grupului de atletică și gimnastică suedeză și pentru ca la primăvară să putem și noi participa la concursurile și sămăonatele aranjate de comitetul regional F. S. S. R. și la concursurile aranjate de celelalte cluburi, cari fac parte din F. S. S. R. Intrarea în sala de gimnastică pe partea Bd-ri Carol I. — Arad, la 4 Ianuarie 1920. — Dr. LAZAR NICHI, m. p. v.-președinte.; AUREL A. CIUNGAN, m. p. șeful secției de atletică și gimnastică.

— Invitare. Corpul învățătoresc dela școlile române de stat din Hălmagiu, aranjă cu școlarii a II zi de Crăciun „Producțiune teatrală”, urmată de cor și declamațiuni; Serata va avea loc în restaurantul „Rosenzweig” oarele 3 după amiază la care On. public este invitat cu toată onoarea. Invitări speciale nu se fac.

Preturiile: I. 10 Lei; II. 8 Lei; III. 6 Lei; loc de Stat 15 Lei. Veni tul este descinat pentru sponurile școlii de stat.

PROGRAM: 1. Rugăciune cor. 2. În șanturi, decl. 3. Soldații, decl. 4. Țara mea, decl. 5. Armatei române, decl. 6. La Turda, cor. 7. Răcii țiganului, anecdotă. 8. De coadă nici cămi pasă, anecdotă. 9. Fica pocăită, teatru în 3 acte. 10. Soldații, cor. — După producțiune, seara urmează dans.

— „Le Journal” scris cu d. I lordul Hardig au semnat ieri, la Queen's, acordul privitor la limitele Palestinei. Siria contestă libera dispoziție asupra bogățiilor sale hidraulice.

— „Le Temps” semnaleză că opinia publică poloneză e viu impresionată de vestea viitoare călătorii la Paris, a mareșalului Pilsudski. Presa tuturor partidelor își exprimă satisfacția și consideră această deplasare ca un eveniment simptomatice al relațiilor Poloniei cu puterile cari i-au redat libertate.

— Marți 4 Ianuarie avut loc la ministerul muncii o consfătuire în vederea luării măsurilor necesare pentru strângerea și plasarea vagabonzilor din Capitală.

— D. dr. M. Minovici, decan al facultății de medicină din București, a fost numit membru în comitetul muzeului social, în locul d-lui dr. F. Reiner, neprezentat.

— Convocare. Directorii și învățătorii conducători ai școlilor de stat din Arad și județ sunt chemați la o conferință pentru Duminică în 9 Ianuarie n. 10 ore a. m. în localul revizoratului școlar pentru discutarea modului de stabilire unitară a bugetului pe anul școlar 1921—22 și compunerea stateilor conform salariilor unificate. Moldovan revizor.

— Cercul studenților Transilvăneni din București s'a constituit pentru anul școlar 1920—21. cu următorul comitet: președinte: George Șerban; vicepreședinti: Iuga I. și Lenghel C.; secretar general: Todor A.; secretar de ședințe: Totoiu I.; casier: Ursu R.; membrii de încredere: Stinghe V.; medicină: Tănculescu I.; științe: Breazu S.; electro-tehnică: Bocaniciu V.; drept: Călugăr A.; literatură: Popa I.; academia comercială: Cota V.; silvicult.: Popescu I., politehnică.

Scopul cercului este cultural și rural, răspândirea culturii naționale întărirea conștiinței naționale unitare precum și îngrijirea mormintelor lui St. O. Iosif și A. Vlaicu.

S'a prelungit până la 31 Iulie 1921, termenul fixat de fostul Consiliu dirigent din Cluj, cu privire la anularea unor înstrăinări de bunuri ale statului, făcute de guvernul ungar, termen care fusese prelungit până la 31 Decembrie 1920.

x Inspectoratul Regional al Aprov. din Arad, caută de urgență o bună dactilografă, cunoscând perfect limba română. Retribuția foarte bună. I 2336-3

— Noutăți de cărți literare au sosit la Librăria Concordia Arad, str. Eminescu 39.

x Au sosit mărfuri împletite și țesute de Crăciun la magazinul BĂRSONY, piața Amram Iancu (Szabadság-tér) no. 17. Telefon 642. Ba 2286

Verdictul în procesul Krefeldiștilor.

După 72-de ședințe, Curtea Martială din București a adus Sâmbăta următoarea sentință:

Colonel Sturza Alex., lt. Wachman C., sublt. rez. Negrescu C., condamnați în contumacie la muncă silnică pe viață.

Col. Stavache Nic. 5 ani muncă silnică.

Căp. Constantinescu, D. Ticu 4 ani închisoare.

Căp. activ Păunescu și căp. Bălan Cristea, la câte 3 ani închisoare.

Sublt. rez. Constantinovici Nic. la 2 ani închisoare.

Sublt. Voicu Victor, lt. rez. Păun Gh., lt. Stănescu C., lt. Balaban Emil, condamnați la câte un an închisoare.

Cețiți și raspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

Wrangel contaminați de bolșevism.

AB goslav, forțat de purtarea pro- a unora dintre rușii refugiați, cu ar- lui Wrangel, și așezați temporal în Jugo- na, a procedat la arestarea acestora și de- area lor în marile fonturi dela Mostar. Comuniștii arestați departe de a se resem- au manifestat cu toate prilejurile nemulțu- față de viața izolată din lagăr și au în- at în mare multe rânduri să evadeze. Cu a- ocaziuni mulți comuniști au fost uciși de nele. numărările încercări de evadare, s'au ter- însă prin aceea, că bolșevicii au reușit **cape teferi.** într-o zi, când paznicii voiau să-i scoată, la bare, câțiva comuniști, au sărit ca fulgerul asupra soldaților, au pus acestora căluz în gu- țată în urechi, i-au desbrăcat și le-au luat te. Comuniștii travestiți în paznici, au condus din post, între baionete toată ceata tova- lor, ca și cum ar fi dus la lucru. Ajunși din oraș, comuniștii s'au risipit. Iadarea îndrăzneată din fort a fost abia constatată. Aturile trimise nu le-au mai putut afla fugiților. au luat măsuri, pentru cercetarea păduri- în jurul Mostarului, unde se crede că s'au ns comuniștii. În toată provincia s'au luat re măsuri, pentru controla călătorilor pe și pe drumurile de țară. măsurile represive ale guvernului jugoslav de fugari, au avut ca efect, că autoritățile publicului s'a pierdut încrederea în ceilalți co- suspectați acum ca agenți bolșevici.

Serbarea de Crăciun a cercetașilor.

Activitatea pe terenul cercetășesc nu va ră- cea fără rezultate practice, iar publicul mare și încredinciat și convins, că principiile cele nobile de educațiune morală creștină au un cult desavârșit în inimile tinerilor și călătorilor cercetași ai cohortei „Moise Nicoa- Dar să lăsăm faptele să vorbească: Dumi- înainte de masă în sala festivă a liceului așezat un frumos pom de Crăciun și două pline de daruri colectate de cercetași ce nu să fie împărțite tinerilor elevi lipsiți de păce și orfani. În această ocaziune la orele 10 și jum. a loc o mică serbare aranjată în legătură cu arțirea darurilor. S'a cântat de toți cerce- cecând „O ce veste minunată”... iar după cercetașul N. Puta a declamat icarte bi- poesia „Pro patria”. A urmat apoi iarăși o tă și o serie de declamații de către micii răgălași cercetași Z. Antonescu, T. Blaga, v. S. Roxin, și în urmă o altă cântare onală. După aceste comandantul cohortei, Alex. ma, profesor, aduce mulțumiri publicului, a onorat prin prezența sa modesta ser- de Crăciun a cercetașilor și aduce ovași și pe centurie: Botiș, A. Dehelean și O. Ciobota. Frații rescu, C. Căpitan și V. Vișoiu, I. Ardelean Turca, Frații Tau, T. Gamea și R. Arde- T. Popovici și S. Tiriac. L. Lazar și V. C. Nicoară și M. Marcovici. I. Covaciu Precupaș, C. Cugudean și M. Moisescu, Capra și V. Tulescu, N. Coș și M. Turca, Budea și T. Marcoviciu, S. Barbură și T. stean, S. Tigu și P. Negreu. I. Bunea și N. osladany, C. Ciucur și P. Popescu, M. Al- și Vișoiu și I. Sacra, E. Răzvan. Usa citește apoi lista cercetașilor lipsiți de păce și orfani, cărora li-s'a împărțit ghețe, pentru haine, pânză, ciorapi, mănuși, chi- rbonete și îndeosebi multe cărți, caete și te de școală în valoare mai mare de 3000 Tot cu acest prilej se împărtășesc daruri de cum din partea cohortei cercetașilor celor buni și merituosi. După d'stribuirea darurilor, frumosul pom

de Crăciun bogat împodobit, împreunat de su- ma de 100 lei și un cadou de mai multe cărți se dăruiește elevelor dela școala normală.

c. S. I.

Scrisoare către invalizi, orfani și văduve.

Am primit și primesc neconținut reclamațiunile voastre și cu multă durere am văzut că nu vi-se dă grija ce vi-se cuvine și că din nenorocire și rusine se mai găsește și câte unii din funcționarii voștri, care nu vă dau drepturile la timp ș'atâta cât vi-se cuvine. Vă fac dar cunoscut:

1. Că nimeni nu are dreptul să vă facă vre-o re- ținare din pensie pentru nici o dare sau datorie.
2. Că cu începere dela 1 Ianuarie, un colonel delegat al comandamentului va veni în satul vostru ca să vă vadă și să vă asculte plângerile și nevoile.

Aceasta nu înseamnă însă că cel ce are ceva de reclamat acuma sau până atunci să aștepte pe colonel; Nu. Acela și ori și cine nu-și va primi drepturile, sau se va vedea năpăstuit, și când s'au tratat neomeneste, să reclame, direct comandamentului ca și până acuma. Odată cu aceasta vă cer însă:

- Să nu reclamați neadevăruri.
- Să nu reclamați neadevăruri.
- Să spunci verde și românește pe ceice vor cere mită, vor dișul din drepturile voasire sau vor pre- tinde să le faceți munci sau alte servicii gratuit.
- În comențele voastre să fiți exemple bune, de pur- tare, muncă și cinste.
- Să vă feriți de beție și scandaluri.

Voi invalizii și văduvele să fiți pentru tineretul lo- calității voasire cei mai buni și înfocați propovădui- tori ai vitezei noastre armate.

Voi invalizii să iubiți mai vârtos ca orșicare pe or- fanii și văduvele de război căci voi sunteți cei mai a- proape de eroii, deci voi faceți cu ei, una și aceeași fa- milie.

Voi, văduvele să fiți mândre de bărbații voștri și să vă laudați cu faptele și moartea lor. Să înălțați ruga știută pentru ei și să vă creșteți copiii, să fie tot ca și ei.

Iar, voi, orfanii, copii de eroi și feciori de viteji. Voi să iubiți ca toate sânta pe Tatăl vostru și pe Mama voastră. Să fiți buni ascultători și cinști.

Să învalați caete și să creșteți în iubirea nețărmu- tă a țării și Armată și Regele nostru Ferdinand I. și cu Ottenii, Muntenii și Moldovenii la și pă- rinții voștri a făcut România-Mare.

Comandant. Comandament. terit. al corp. VII armată General: VLĂDESCU.

Dispoziții relativ la transporturile pe C. F. R.

Aducem la cunoștință onoratului public că transporturile pe căile ferate din Direcția Arad de aici înainte se vor efectua numai cu aproba- rea prealabilă a comisiei de transporturi din această Direcție.

Până la noui dispozițiuni se pot efectua tran- sporturi numai pentru autoritățile militare, că- ile ferate, subsecretariatul de stat al aprovizio- nării și rețacerei, ministerul de industrie și secția autorității civile, cu următoarele restric- țuni:

pe teritoriul acestei Direcțiuni regionale se pot transporta lunar pentru un destinatar 5 vagoane iar dacă transportul trece din terito- riul Direcției noastre, 3 vagoane lunar. Cantită- țile mai mari de transporturi se aprobă de co- misiunea centrală de transporturi din București.

Solicitările pentru aceste transporturi mari trebuie înaintate prin subcomisiunea Direcți- unei noastre.

Subcomisiunea se compune din dir. regio- nal ca președinte și din reprezentanții subse- cretariatului de aprovizionare al ministerului de industrie și ai marelui stat major.

Rugăm deci onoratul public să înainteze ce- rerile de transporturi acestei subcomisiuni du- pă categoria transporturilor la reprezentanții respectivi.

Transporturi particulare se admit deocam- dată numai pe liniile de interes local (vicinale) cu prealabila aprobare a noastră.

Diracțiunea regională a CFR. Arad.

Telegrame

(Ag. Damian')

NOUL CABINET JUGOSLAV.

D. Pașici prim-ministru.

Belgrad. — Regentul Alexandru a sem- nat decretul de numire al noului cabinet, în- tocmit astfel: **Prim-ministru și ministru de externe Pașici, justiție Trifcovici, Interne Drașcovici, finanțe Stolanovici, comunicație Ivanovici, culte și instrucțiune Pribicevici, agricultură Iancovici, exploatare miniere Priz- mac, război generalul Iovanovici, P. T. T. Milevici, ministru al reformei agrare Uzulo- vici, comerț și industrie Ivanovici Millvoi.** Noul guvern a depus jurământul în fața re- gentului.

Expulzarea reprezentantului sovietic din America.

Londra. — Din New-York se anunță, că Harden, reprezentantul sovietelor ruse la Washington, somat să părăsească teritoriul Americii, a plecat Luni, la 3 Ianuarie, din New-York, pentru a se întoarce de-adreptul în Rusia.

Wilson grav bolnav.

Berlin. — Aderenții fostului președinte al Statelor-Unite nordamericane, au organi- zat pentru ziua de Anul nou, o grandioasă manifestație de simpatie, în onoarea lui Wil- son. Fostul președinte se află însă grav bol- nav și și-a exprimat dorința, ca această ma- nifestație, să nu aibe loc.

Restabilirea ordinii la Fiume.

Triest. — Prizonierii făcuți cu ocazia ul- timelor lupte în jurul orașului Fiume, au fost schimbați. Dezarmarea voluntarilor lui D'Annunzio, se execută în ordine. Flota care trecuse pe partea lui D'Annunzio, părăsește azi portul Fiume, pentru a se alipi din nou flotei regale italiene.

Acordul economic anglo-rus.

Berlin. — Stiri sosite din Londra anunță, că tratativele dintre delegații bolșevici și en- glezi, relativ la acordul economic anglo-rus, au luat sfârșit. Se lucrează la ultimele stili- zări ale tratatului, care urmează a fi semnat în curând.

Ultima oră

DISCUȚIILE ÎN CHESTIA FUZIUNII PAR- TIDELOR DIN OPOZIȚIE S'AU RELUAT.

Dela corespondentul nostru special.)

București. — Toți fruntașii din partidele din opoziție, cu excepția dlui Iorga, care a plecat la Paris, se află în Capitală. Duminică seara au reînceput, la clubul partidului na- țional, tratativele între reprezentanții parti- delor din opoziție, relativ la fuziunea partide- lor din federație.

Redactor responsabil: Traian P. Nicoln
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

Avizăm onorații noștri comercianți să ne-a sosit un nou transport de diferite mărfuri

și anume: textile și manufactură, coloniale, zahăr cristal și cubic, paprică de Seghedin, misir, bumbac, talpă și altele. Avem înmagazinat în permanență spirit rafinat și diferite rachiri, spirit denaturat, petrol și benzină. Rugăm facerea comenzilor din vreme. 000

„Arădana” societate comercială și industrială ARAD. A 2331

DIFERITE MOBILE, DULAPURI, CANAPELE, OGLINZI, de vânzare :: Adresa: Vörös Rozsóné Gioroc.

!!! RESTAORANTUL !!!
CORNUL VÂNĂTORULUI
redeschis lângă CABAREUL MODERN are culina cea mai bună! Bunturi excelente! Serviciu preventor! Zilnic muzica țigănească. — Ora de retragere la 4 dimineața. Intrarea principală în str. Românilor Co 2135-20

Am primit cantitate mai mare de mărfuri ieftine de blănăril în parte și astfel sunt în poziția de a vinde boa de vulpe în culoare neagră, brună și cenușie, în preț de 1000-1200 Lei. Firma de blănar
L. BEREGSZÁSZY,
Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc) numărul 31. Wa 2344-1

Am preluat întreprinderea de imprumutat saci și ponevi a casei arădane IGNATIE DOMAN și e conducem fără schimbarea firmei. Cumpărăm și vindem totdeauna pentru cel mai ieftin preț de zi saci de grâu, făină, lărate, sare, cărbuni, ciment și orice altfel de saci, imprumutăm ponevi noi și uzate în orice cantitate.
IOAN BAUMANN și LUDOVIC BAUMANN
proprietarii firmei IGNATIE DOMAN. — Arad, strada Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) numărul 11. A 2325-15

Sticle de vânățele, de cerneală și uteiuri
cumpără cu cel mai mare preț industrial de chimicali :: **MERCEDES** strada Dorobanților (Urban Ivan) numărul 5. Wa 2345-2

MARE TÂRG
DE CRĂCIUN ȘI DE ANUL NOU.
PARDESIE de DAME CONFECTIONATE după CEA MAI NOUĂ MODA de PARIS 00
IULIU PLESZ
MAGAZIN DE MODĂ PENTRU DAME, ARAD, STRADA PIRICI (VÖRÖSMARTY) No 3. Pe 1923
OFERĂ:
Mantale, colorate, sau negre, din pilaă de mătăasă Lei 1500 și mai sus,
Palton de larnă, colorat, elegant Lei 580 și mai sus,
Palton de larnă, de culoare neagră sau albăstru Lei 850 și mai sus,
Palton de copil (Lei 275 și mai sus.
Prețuri foarte reduse.

CUMPĂR TIMBRE, arădane, și totfelul de timbre de război, precum și colecții de timbre în orice cantitate pentru prețurile cele mai urcate. Rog oferte cu indicație de prețuri la adresa **A. WEISZ,** comerciant de timbre. WIEN, I Adlergasse. He 2342-6

HOTELIERII ȘI COOPERATIVELE DIN PROVINCIE !!
000 SE POT APROVIZIONA MAI IEFTIN CU BERE LA 000
ALEXANDRU REUSZ

Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni) 5. Reprezentanta fabricii de bere cetățenească din TIMIȘOARA societate pe acții. 000
Fabrică de gheață. :: În permanență bere de Timișoara proaspătă, în sticle. :: Cea mai ieftină! :: Cea mai bună calitate! Re 2330-

ELECTROMOTOR

Inginer P. FOCSANEANU
Birou Tehnic, BUCUREȘTI, strada Sărăndar, No 7, casă de încredere, fondată la anul 1899. Cel mai complet depozit de Materiale Electrice și Telefonice. Au sosit: Conducte de aramă, Lămpi incandescente Jum. Watt 110-220 V., Vase electrice, Ventilatoare, Aparate Telefonice cu Inductor și B. C. și Es Gros și detalii, prețuri fără concurență. Fo 2112

LUDOVIC BAUMANN

str. Iosif Vulcan (Kazinczy) 11, (locuiește piața Avram Iancu (Szabadsag-ter) 11) negustor de butoaie vinde și cumpără butoaie de orice mărime. Totodată aduc la cunoștința on. producători de vin și negustorilor că imprumut butoaie atât în localitate cât și p. transporturi. A 2324-15

SE CAUȚĂ
O DACTILOGRAF
cunoscând perfect maghiară și română S. p. a. a Ferate Part. Arad-Podgoria strada Horia 1. Ca 234

PENTRU CRĂCIUN
Cărți pentru cadouri, cărți pentru tineri în limba română, franceză, germană. Hărți de scris, albume pentru ilustrate, albume pentru suvenir. Colecții de note muzicale. Opere și opere complete. Mare asortiment la **Librăria ALEX. DLAH & Co.** Lângă biserica O. 235

Cețiți și răspândiți ziarul „ROMÂNUL”

FEDERAȚIA COOPERATIVELOR SĂTEȘTI
DIN BUCUREȘTI, CALEA MOȘILOR numărul 41.

APROVIZIONEAZĂ din depozitele sale din București, Brăila, Constanța, în mod permanent Cooperativele Sătești cu: pânzetur, stofe, încălțăminte, pielărie, articole de menaj, auto-tractoare, unelte agricole, cu prețurile cele mai avantajoase. Ra 2292-10

SOCIETATEA ELECTRO-TECHNICA

TELEFON 2416. — BUCUREȘTI. — STRADA SMARDAN No 41.
aduce la cunoștință

Uzinelor Electrice și Intregii Indus rii din țară

c'a primit în depozit STOCURI MARI de tot felul de materiale.

TECHNICE ELECTRICE

CURELE { Piele, Balata, Păr de cămilă, Chingă de căneapă
TEVI de fier și accesorii
ROBINETE pentru apă și aburi
GARNITURI { Asbest, Klingherit, Letheroid, Cauciuc, Căneapă cu seu
FIBRA vulcanică în plăci și vergele
PÂNZĂ și hârtie șmirgel, etc.

CONDUCTE de aramă izolate cu cauciuc dela 0.75-50 m. m. p. sect.
LIȚA de aramă izolată cu cauciuc dela 2x0.75-2x4 m. m. p. sect.
DULII, Intrerupătoare, Siguranțe, Prize, Doze, etc.
TUBURI Bergman cu accesorii
DYNAMURI și **MOTOARE** de ori ce voltajiu și putere

BECURI monovate și semivate dela 5 la 3000 lumânări toate voltagiile

Materiale pentru Bobinagiu mașinelor electrice ca: Sărmă izolată cu bumbac, pânză și panglică ceruite „Sterling”, bandă de jaconaj, Jacuri izolate, mică, presspann, etc.

Preluăm instalațiuni complete de fabrici și centrale electrice.
OFERTE și DIVIZE la CERERE.